

TÜRK CEZA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

Not: Bu Kanun, Cumhurbaşkanlığının 3.6.2005 tarihli ve 451 sayılı tezkeresi ile Anayasanın 89 uncu maddesine göre bir daha görüşülmek üzere TBMM Başkanlığına geri gönderilmiş; bunun üzerine TBMM Genel Kurulunca yeniden görüşülerek 29.6.2005 tarihli ve 5377 sayılı Kanun olarak kabul edilmiştir. 5377 sayılı Kanun, 8.7.2005 tarihli ve 25869 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Kanun No
5357

Kabul Tarihi
27.5.2005

MADDE 1.- 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 2.- Türk Ceza Kanununun 7 nci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(3) Hapis cezasının ertelenmesi, koşullu salıverilme ve tekerrürle ilgili olanlar hariç; infaz rejimine ilişkin hükümler, derhal uygulanır.

MADDE 3.- Türk Ceza Kanununun 13 üncü maddesine birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkra numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.

(2) İkinci Kitap, Dördüncü Kısım altındaki Üçüncü, Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümlerde yer alanlar hariç; birinci fıkra kapsamına giren suçlardan dolayı Türkiye'de yargılama yapılması, Adalet Bakanının talebine bağlıdır.

MADDE 4.- Türk Ceza Kanununun 30 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(4) İşlediği fiilin haksızlık oluşturduğu hususunda kaçınılmaz bir hataya düşen kişi, cezalandırılmaz.

MADDE 5.- Türk Ceza Kanununun 31 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(2) Fiili işlediği sırada oniki yaşını doldurmuş olup da onbeş yaşını doldurmamış olanların işlediği fiilin hukukî anlam ve sonuçlarını algılayamaması veya davranışlarını yönlendirme yeteneğinin yeterince gelişmemiş olması hâlinde ceza sorumluluğu yoktur. Ancak bu kişiler hakkında çocuklara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur. İşlediği fiilin hukukî anlam ve sonuçlarını algılama ve bu fiille ilgili olarak davranışlarını yönlendirme yeteneğinin varlığı hâlinde, bu kişiler hakkında suç, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasını gerektirdiği takdirde oniki yıldan onbeş yıla; müebbet hapis cezasını gerektirdiği takdirde dokuz yıldan onbir yıla kadar hapis cezasına hükmolunur. Diğer cezaların yarısı indirilir ve bu hâlde her fiil için verilecek hapis cezası yedi yıldan fazla olamaz.

5357

27.5.2005

(3) Fiili işlediği sırada onbeş yaşını doldurmuş olup da onsekiz yaşını doldurmamış olan kişiler hakkında suç, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasını gerektirdiği takdirde onsekiz yıldan yirmidört yıla; müebbet hapis cezasını gerektirdiği takdirde oniki yıldan onbeş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur. Diğer cezaların üçte biri indirilir ve bu hâlde her fiil için verilecek hapis cezası oniki yıldan fazla olamaz.

MADDE 6.- Türk Ceza Kanununun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasına "Mağduru belli bir kişi olmayan suçlarda da bu fıkra hükmü uygulanır." cümlesi eklenmiş, üçüncü fıkrasında geçen "cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 7.- Türk Ceza Kanununun 61 inci maddesine altıncı fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve diğer fıkra numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.

(7) Süreli hapis cezasını gerektiren bir suçtan dolayı bu madde hükümlerine göre belirlenen sonuç ceza, otuz yıldan fazla olamaz.

(8) Adli para cezası hesaplanırken, bu madde hükmüne göre cezanın belirlenmesi ve bireyselleştirilmesine yönelik artırma ve indirimler, gün üzerinden yapılır. Adli para cezası, belirlenen sonuç gün ile kişinin bir gün karşılığı ödeyebileceği miktarın çarpılması suretiyle bulunur.

MADDE 8.- Türk Ceza Kanununun 66 ncı maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(5) Aynı fiilden dolayı tekrar yargılamayı gerektiren hallerde, mahkemece bu husustaki talebin kabul edildiği tarihten itibaren fiile ilişkin zaman aşımı süresi yeni baştan işlemeye başlar.

MADDE 9.- Türk Ceza Kanununun 82 nci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde geçen "kolaylaştırmak" ibaresinden sonra gelmek üzere, "ya da yakalanmamak" ibaresi ile bu bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki (i) bendi eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

i) Bir suçu işleyememekten dolayı duyduğu infiale,

MADDE 10.- Türk Ceza Kanununun 84 üncü maddesinin başlığı "İntihara yönlendirme" şeklinde değiştirilmiş ve maddenin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 11.- Türk Ceza Kanununun 87 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında geçen "ikinci" ibareleri "üçüncü" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 12.- Türk Ceza Kanununun 103 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(3) Cinsel istismarın üstsoy, ikinci veya üçüncü derecede kan hısmı, üvey baba, evlat edinen, vasi, eğitici, öğretici, bakıcı, sağlık hizmeti veren veya koruma ve gözetim yükümlülüğü bulunan diğer kişiler tarafından ya da hizmet ilişkisinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle veya birden fazla kişi tarafından birlikte gerçekleştirilmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

MADDE 13.- Türk Ceza Kanununun 105 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(2) Bu fiiller; hiyerarşi, hizmet veya eğitim ve öğretim ilişkisinden ya da aile içi ilişkiden kaynaklanan nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle ya da aynı işyerinde çalışmanın sağladığı kolaylıktan yararlanılarak işlendiği takdirde, yukarıdaki fıkra göre verilecek ceza yarı oranında artırılır. Bu fiil nedeniyle mağdur; işi bırakmak, okuldan veya ailesinden ayrılmak zorunda kalmış ise, verilecek ceza bir yıldan az olamaz.

MADDE 14.- Türk Ceza Kanununun 107 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(2) Kendisine veya başkasına yarar sağlamak maksadıyla bir kişinin şeref veya saygınlığına zarar verecek nitelikteki hususların açıklanacağı veya isnat edileceği tehdidinde bulunulması halinde de birinci fıkra göre cezaya hükmolunur.

MADDE 15.- Türk Ceza Kanununun 125 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen "ya da yakıştırmalarda bulunmak" ibaresi metinden çıkarılmış, dördüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(4) Hakaretin alenen işlenmesi halinde ceza altıda biri oranında artırılır.

(5) Kurul hâlinde çalışan kamu görevlilerine görevlerinden dolayı hakaret edilmesi hâlinde suç, kurulu oluşturan üyelere karşı işlenmiş sayılır. Ancak, bu durumda zincirleme suça ilişkin madde hükümleri uygulanır.

MADDE 16.- Türk Ceza Kanununun 145 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(1) Hırsızlık suçunun konusunu oluşturan malın değerinin azlığı nedeniyle, verilecek cezada indirim yapılabileceği gibi, suçun işleniş şekli ve özellikleri de göz önünde bulundurulur, ceza vermektense vazgeçilebilir.

MADDE 17.- Türk Ceza Kanununun 150 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "indirilir" ibaresi, "indirilebilir" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 18.- Türk Ceza Kanununun 155 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen, "Başkasına ait olup da," ibaresinden sonra gelmek üzere "muhafaza etmek veya" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 19.- Türk Ceza Kanununun 158 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

Ancak, (e), (f) ve (j) bentlerinde sayılan hâllerde hapis cezasının alt sınırı üç yıldan, adli para cezasının miktarı suçtan elde edilen menfaatin iki katından az olamaz.

5357

27.5.2005

MADDE 20.- Türk Ceza Kanununun 168 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 168.- (1) Hırsızlık, mala zarar verme, güveni kötüye kullanma, dolandırıcılık, hileli iflâs, taksirli iflâs ve karşılıksız yararlanma suçları tamamlandıktan sonra ve fakat bu nedenle hakkında kovuşturma başlamadan önce, failin, azmettirenin veya yardım edenin bizzat pişmanlık göstererek mağdurun uğradığı zararı aynen geri verme veya tazmin suretiyle tamamen gidermesi halinde, verilecek cezanın üçte ikisine kadar indirilir.

(2) Etkin pişmanlığın kovuşturma başladıktan sonra ve fakat hüküm verilmezden önce gösterilmesi halinde, verilecek cezanın yarısına kadar indirilir.

(3) Yağma suçundan dolayı etkin pişmanlık gösteren kişiye verilecek cezanın, birinci fıkraya giren hallerde yarısına, ikinci fıkraya giren hallerde üçte birine kadar indirilir.

(4) Kısmen geri verme veya tazmin halinde etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanabilmesi için, ayrıca mağdurun rızası aranır.

MADDE 21.- Türk Ceza Kanununun 184 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(6) İkinci ve üçüncü fıkra hükümleri, 12 Ekim 2004 tarihinden önce yapılmış yapılarla ilgili olarak uygulanmaz.

MADDE 22.- Türk Ceza Kanununun 188 inci maddesinin üçüncü ve yedinci fıkralarında geçen "nakleden" ibaresinden önce gelmek üzere "sevk eden," ibaresi; dördüncü fıkrasında geçen "uyuşturucu" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya uyarıcı" ibaresi eklenmiş; altıncı fıkrasına; "Ancak, verilecek ceza yarısına kadar indirilebilir." cümlesi eklenmiştir.

MADDE 23.- Türk Ceza Kanununun 190 inci maddesinin ikinci fıkrası üçüncü fıkra, üçüncü fıkrası ise ikinci fıkra olarak değiştirilmiştir.

MADDE 24.- Türk Ceza Kanununun 191 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi madde metninden çıkartılmış ve maddenin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(2) Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanan kişi hakkında, tedaviye ve denetimli serbestlik tedbirine; kullanmamakla birlikte, kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alan, kabul eden veya bulunduran kişi hakkında, denetimli serbestlik tedbirine hükümlenir.

MADDE 25.- Türk Ceza Kanununun 218 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(1) Yukarıdaki maddelerde tanımlanan suçların basın ve yayın yoluyla işlenmesi hâlinde, verilecek ceza yarı oranına kadar artırılır. Ancak, haber verme sınırlarını aşmayan ve eleştiri amacıyla yapılan düşünce açıklamaları suç oluşturmaz.

MADDE 26.- Türk Ceza Kanununun 221 inci maddesinin dördüncü fıkrasında geçen "örgüte üye olan" ibaresinden sonra gelmek üzere, "ya da üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işleyen veya örgüte bilerek ve isteyerek yardım eden" ibaresi eklenmiştir.

5357

27.5.2005

MADDE 27.- Türk Ceza Kanununun 245 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 245- (1) Başkasına ait bir banka veya kredi kartını, her ne suretle olursa olsun ele geçiren veya elinde bulunduran kimse, kart sahibinin veya kartın kendisine verilmesi gereken kişinin rızası olmaksızın bunu kullanarak veya kullandırarak kendisine veya başkasına yarar sağlarsa, üç yıldan altı yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(2) Başkalarına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirilerek sahte banka veya kredi kartı üreten, satan, devreden, satın alan veya kabul eden kişi üç yıldan yedi yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(3) Sahte oluşturulan veya üzerinde sahtecilik yapılan bir banka veya kredi kartını kullanmak suretiyle kendisine veya başkasına yarar sağlayan kişi, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, dört yıldan sekiz yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(4) Birinci fıkrada yer alan suçun;

a) Haklarında ayrılık kararı verilmemiş eşlerden birinin,

b) Üstsoy veya altsoyunun veya bu derecede kayın hısımlarından birinin veya evlat edinen veya evlâtlığın,

c) Aynı konutta beraber yaşayan kardeşlerden birinin,

Zararına olarak işlenmesi hâlinde, ilgili akraba hakkında cezaya hükmolunmaz.

MADDE 28.- Türk Ceza Kanununun 252 nci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(5) Yabancı bir ülkede seçilmiş veya atanmış olan, yasama veya idarî veya adli bir görevi yürüten kamu kurum veya kuruluşlarının, yapılanma şekli ve görev alanı ne olursa olsun, devletler, hükümetler veya diğer uluslararası kamusal örgütler tarafından kurulan uluslararası örgütlerin görevlilerine veya aynı ülkede uluslararası nitelikte görevleri yerine getirenlere, uluslararası ticarî işlemler nedeniyle, bir işin yapılması veya yapılmaması veya haksız bir yararın elde edilmesi veya muhafazası amacıyla, doğrudan veya dolaylı olarak yarar teklif veya vaat edilmesi veya verilmesi de rüşvet sayılır.

MADDE 29.- Türk Ceza Kanununun 263 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 263.- (1) Kanuna aykırı olarak eğitim kurumu açan veya işleten kişi, üç aydan bir yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.

MADDE 30.- Türk Ceza Kanununun 268 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen "bu kişiye" ibaresi, "başkasına" olarak değiştirilmiştir.

5357

27.5.2005

MADDE 31.- Türk Ceza Kanununun 269 uncu maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(5) Basın ve yayın yoluyla yapılan iftiradan dolayı etkin pişmanlık hükümlerinden yararlanılabilmesi için, bunun aynı yöntemle yayınlanması gerekir.

MADDE 32.- Türk Ceza Kanununun 288 inci maddesinin ikinci fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 33.- Türk Ceza Kanununun 292 nci maddesinin altıncı fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 34.- Türk Ceza Kanununun 293 üncü maddesinin birinci fıkrasında geçen "Gözüne alınan," ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 35.- Türk Ceza Kanununun 299 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(2) Suçun alenen işlenmesi hâlinde, verilecek ceza altıda biri oranında artırılır.

MADDE 36.- Türk Ceza Kanununun 302 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(1) Devlet topraklarının tamamını veya bir kısmını yabancı bir devletin egemenliği altına koymaya veya Devletin bağımsızlığını zayıflatmaya veya birliğini bozmaya veya Devletin egemenliği altında bulunan topraklardan bir kısmını Devlet idaresinden ayırmaya yönelik bir fiil işleyen kimse, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılır.

MADDE 37.- Türk Ceza Kanununun 304 üncü maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 38.- Türk Ceza Kanununun 305 inci maddesinin başlığı "Temel millî yararlar karşı faaliyette bulunmak için yarar sağlama" olarak; birinci ve ikinci fıkraları ise aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(1) Temel millî yararlar karşı fiillerde bulunmak maksadıyla veya bu nedenle, yabancı kişi veya kuruluşlardan doğrudan doğruya veya dolaylı olarak kendisi veya başkası için maddi yarar sağlayan vatandaşa ya da Türkiye'de bulunan yabancıya, üç yıldan on yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adli para cezası verilir. Yarar sağlayan veya vaat eden kişi hakkında da aynı cezaya hükmolunur.

(2) Fiilin savaş sırasında işlenmiş olması hâlinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

MADDE 39.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 40.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
83	93	8
85	100	7
85	103	617:685, 737:746
85	104	759:764, 828:837

I- Gerekçeli 901 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 103 üncü Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Esas Adalet Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 2/452